

**การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้ Facebook ในการเรียนการสอน
รายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา สำหรับนิสิตระดับ
ปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร**

The study of undergraduate students Opinion towards the use of Facebook in
Graphics Design and Production for Education in Field of Educational
Communications and Technology Faculty of Education, Naresuan University

ทิพรัตน์ ลิทธิวงศ์¹
Tipparat Sittiwong

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้ Facebook ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษาสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการใช้ Facebook ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นิสิตระดับชั้นปีที่ 1 สาขาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ศึกษาที่ลงทะเบียนรายวิชา 355142 การออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา ในภาคเรียนที่ 2/2556 จำนวน 38 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการใช้ Facebook ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .53) คือ การใช้ Facebook ในติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนทำให้เกิดความใกล้ชิด ค้นคว้ากับอาจารย์ผู้สอนมากขึ้น ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = .79) รองลงมาคือ การเรียนโดยใช้ Facebook ทำให้นิสิตมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันกับเพื่อน ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = .70) เท่ากับ นิสิตนำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานผ่าน Facebook ไปใช้ในการปรับปรุงผลงานของตนเองให้ดีขึ้น ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = .58) และการเรียนโดยใช้ Facebook ช่วยในการเสนอแนะงานทำให้ลดเวลาในการนำเสนองานในชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = .80) ตามลำดับ ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ Facebook คือ สามารถประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้โดยใช้สำหรับเป็นพื้นที่สำหรับส่งงาน ส่งไฟล์ภาพ แบ่งปันข้อมูลและข้อคิดเห็น และเป็นศูนย์กลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ใช้สนทนาระหว่างนิสิตด้วยกัน ใช้ติดต่อสื่อสารด้านการเรียนการสอน ใช้เป็นพื้นที่แสดงออกและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร แหล่งความบันเทิงสามารถใช้เป็นพื้นที่ในการ upload และ download ไฟล์ต่างๆ และนอกจากใช้ Facebook แล้ว ควรใช้ Social network อื่นมาช่วย ได้แก่ Line, Skype, Twitter, Youtube และ Instagram

คำสำคัญ : ความคิดเห็น/ เฟสบุ๊ค/ รายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Abstract

The objectives of this study are 1) to explore the opinions of students on the Graphics Design and Production for Education purpose subject for bachelor degree in the educational technology and communications department and 2) to investigate Facebook using behavior of the instructional media production and designing for educational purpose subject. Samples of this study are the 38 freshmen of the educational technology and communications department in the instructional media production and designing for educational purpose subject, in Academic Year 2/2556. The researcher obtained mean ($\bar{x}$) and standard deviation (S.D.) to explain the analyzed data in the table form.

The results reveal that students rated on using Facebook in the instructional media production and designing for educational purpose subject is in the good level ($\bar{x}$ = 4.00, S.D. = .53), Facebook using created an adjust interaction between lecturers and students ($\bar{x}$ = 4.24, S.D. = .79), Facebook using in teaching permitted them to interchange their views between the classmates ($\bar{x}$ = 4.21, S.D. = .70), the comments given through Facebook improved their works ($\bar{x}$ = 4.21, S.D. = .58), and Facebook could decrease time consumption in the suggestion and presentation in the class ($\bar{x}$ = 4.18, S.D. = .80). Moreover, they also provide additional opinions on submitting and sharing documents and opinions between their classmates and lecturers in Facebook. These could also mean that to utilize the teaching methods, Facebook acting as a mediator and edutainment tool. Apart from Facebook, other social network applications - Line, Skype, Twitter, Youtube, and Instagram - should be considered to be instructional media as well.

Keywords: Opinion/ Face book/ Graphics Design and Production for Education

ความเป็นมาของปัญหา

การใช้ Social Media ในการเรียนการสอน เป็นเรื่องสำคัญในปัจจุบัน ครูผู้สอนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและเป็นเทคนิคที่จะช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกทางหนึ่งด้วย Social Media หรือ สื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง สื่อดิจิทัลหรือซอฟต์แวร์ที่ทำงานอยู่บนพื้นฐานของระบบเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต อันเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการทางสังคมที่มีผู้จัดทำขึ้น โดยเมื่อผู้ส่งสารพบเจอเรื่องราวเหตุการณ์ บทความ ประสบการณ์ รูปภาพ วิดีโอและเพลงต่างๆ จึงนำข้อมูลเหล่านั้นมาแบ่งปันกับผู้ใช้ในโลกออนไลน์ภายใต้เครือข่ายของตนได้รับรู้และใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ข้อดีของการนำ Social Media มาใช้ในการศึกษา ดังนี้ 1) เป็นการเสริมสร้างสติปัญญา ความรู้ 2) ก่อให้เกิดกระบวนการสื่อสาร การมีส่วนร่วม รวมทั้ง การสร้างสังคมประภคิต 3) เป็นการเสริมสร้างแรงจูงใจ 4) ปรับสภาพแวดล้อมการเรียนแบบเปิด ส่งต่อการเชื่อมโยง สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสังคมในชั้นห้องเรียน 5) สนับสนุนและรองรับการสื่อสาร 2 ทางสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้แบบ

กลุ่มเล็ก หรือการร่วมกันสร้างองค์ความรู้ หากจะนำพฤติกรรมการใช้ Social Media เหล่านี้มาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเปลี่ยนการจัดการสอนแบบเดิมๆ ที่ครูเป็นเพียงแหล่งความรู้แหล่งเดียว ให้เป็นนักเรียนสามารถสืบค้นความรู้จากแหล่งต่างๆ ที่มีอยู่มากมายได้ด้วยตนเอง โดยที่ครูเป็นผู้คอยชี้แนะว่าแหล่งข้อมูลใดน่าเชื่อถือ และสามารถนำมาอ้างอิงได้ รวมทั้งใช้เว็บไซต์ประเภทเครือข่ายสังคมเป็นสื่อกลางในการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แสดงทัศนะ หรือสร้างองค์ความรู้ของตนเอง อีกทั้งยังช่วยลดช่องว่างระหว่างครูและนักเรียนอีกด้วย Social Media ประกอบไปด้วยทุกๆ สิ่งในรูปแบบของ blogs, wikis และ Facebook, Twitter, Youtube และ Google หรือเป็นเครื่องมือและการบริการดิจิทัล Social Media ที่ได้รับความนิยม ได้แก่ Facebook เพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเขียนบันทึกในรูปแบบที่มีการเคลื่อนไหวตลอดเวลา และยังใช้เป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารที่สามารถเอื้ออำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารได้ทุกที่ทุกเวลาในรูปแบบของข้อความ ภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว หรือที่เรียกว่า มัลติมีเดีย (ธัญวัฒน์ กาบคำ, 2555 และ Megan Poore, 2556) และยังเป็นเครือข่ายทางสังคม มีความน่าสนใจและดึงดูดใจให้เข้าใช้งาน เนื่องจากมีลักษณะการใช้งานที่

หลากหลาย รองรับสื่อหลายประเภท โดยเว็บไซต์เครือข่ายทางสังคมส่วนใหญ่จะแนะนำให้ผู้ใช้อัพโหลดภาพตนเองเพื่อเป็นการแสดงตัวตน (Identify) ให้ผู้ใช้คนอื่นบนระบบได้รู้จัก (Boyd and Ellison, 2008) จากประโยชน์ดังกล่าวทำให้ในการติดต่อสื่อสารปัจจุบัน Social Media กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตและเป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกหน่วยงานต้องจัดหา มาใช้ในการดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน บริษัท ห้างร้านต่างๆ ในการประชาสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในหน่วยงาน หรือระหว่างผู้รับสารกับผู้ส่งสาร เพราะจะช่วยทำให้การติดต่อสื่อสาร การทำงาน และประชาสัมพันธ์เป็นไปอย่างรวดเร็ว สะดวก และสื่อสารได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น เสียค่าใช้จ่ายไม่มาก โดยเฉพาะด้านการศึกษาที่ได้มีการนำ Social Media มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้สอนสามารถใช้ติดต่อสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะ Facebook

Facebook คือ บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่ผู้ใช้สามารถสร้างข้อมูลส่วนตัว เพิ่มรายชื่อผู้ใช้ในในฐานะเพื่อนและแลกเปลี่ยนข้อความ ติดต่อสื่อสาร ตั้งประเด็นถามตอบในเรื่องที่สนใจ โพสต์รูปภาพ โพสต์คลิปวิดีโอ เขียนบทความหรือบล็อก สนทนาแบบโต้ตอบทันที นอกจากนี้ผู้ใช้ยังสามารถร่วมกลุ่มความสนใจส่วนตัว จัดระบบตาม สถานที่ทำงาน โรงเรียน มหาวิทยาลัยหรืออื่นๆ และสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ผ่านแอปพลิเคชันเสริม (Applications) ที่มีอยู่มากมาย (<http://www.gotoknow.org/posts/488506> และ Megan Poore, 2556) Facebook เป็นเครื่องมือหนึ่งใน Social Media ได้รับความนิยมเนื่องจากเป็นรูปแบบการติดต่อสื่อสารในรูปแบบระบบเครือข่ายในรูปแบบของสังคมติดต่อสื่อสารทุกที่ทุกเวลาจากความนิยมเหล่านี้ทำให้เป็นประโยชน์ในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ในรูปแบบของการนำเสนอแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ แนวความคิดระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกันเอง นับว่าเป็นการเรียนแบบผสมผสานระหว่างกิจกรรมในห้องเรียนกับกิจกรรมบนสังคมออนไลน์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการพัฒนาศักยภาพและยกระดับการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ยุคสังคมออนไลน์ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา เป็นรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะภาคปฏิบัติในรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษาเน้นให้นิสิตพัฒนาการสร้างชิ้นงานในรูปแบบสื่อเพื่อการเรียนการสอนหรือสิ่งพิมพ์ทั่วไป ดังนั้น ในการเรียนการสอนทั้งภาคปฏิบัติจึงได้ให้นิสิตสร้างผลงานโดยเกิดจากแนวความคิดของตนเอง

โดยมีการส่งเสริมและเสนอแนะการผลงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาผลงาน พัฒนาความคิดและทักษะความชำนาญและความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น แต่เนื่องจากเวลาในการเสนอแนะผลงานต้องใช้เวลามากส่งผลให้เวลาในการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการ โดยเฉพาะในการตรวจให้คำแนะนำผลงานของนิสิตในห้องเรียนไม่สามารถดำเนินการได้ทั้งหมด เนื่องจากรายวิชาปฏิบัติต้องใช้เวลาค่อนข้างมากเพื่อช่วยลดเวลาในการให้คำแนะนำ การออกแบบรายบุคคล โดยเฉพาะการตรวจผลงาน ให้คำแนะนำผลงานของนิสิตในห้องเรียน จึงนำเครื่องมือการติดต่อสื่อสารผ่านทางเครือข่าย เรียกว่า Facebook มาใช้เป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนเพื่อช่วยในการให้คำแนะนำผลงาน การโต้ตอบในเชิงสร้างสรรค์ และที่ผู้สอนสามารถติดต่อสื่อสารกับนิสิตได้ตลอดเวลา การส่งผลงานสอบถามหรือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนในรายวิชาการกราฟิก

จากความสำเร็จดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการนำ Facebook มาใช้เป็นกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งวิธีการดังกล่าวน่าจะช่วยดึงดูดความสนใจในการเรียนการสอน และส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน อีกทั้งยังช่วยลดเวลาในการสอนในห้องเรียน และเพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในเชิงสร้างสรรค์ เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของตนเองอีกด้วย

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้ Facebook ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษาสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการใช้ Facebook ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษาสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 355142 การออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา ในภาคเรียนที่ 2/2556 สาขาภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ จำนวน 38 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้ Facebook ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้ Facebook ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามลักษณะตรวจสอบรายการ Check list ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้ Facebook ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีคำถามให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการนำ Facebook มาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

2. การสังเกตพฤติกรรมการใช้ Facebook ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้ Facebook ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น เพื่อกำหนดเป็นค่านิยามของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้ Facebook ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา

1.2 ศึกษาองค์ประกอบบริการด้านต่างๆ ของ Facebook ที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละด้าน โดยนำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบในการกำหนดแต่ละประเด็นที่จะประเมิน พร้อมกับการวิเคราะห์เอกสารประกอบที่เกี่ยวข้อง

1.3 สร้างคำถามของความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้ Facebook ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามลักษณะตรวจสอบรายการ Check list ถามเกี่ยวกับเพศ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้ Facebook ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีคำถามให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 26 ข้อ และตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการนำ Facebook มาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทำการประเมินความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนี

ความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC) ผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จำนวน 26 ข้อ

1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ความสอดคล้องด้วยค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากร

1.6 นำแบบสอบถามไปให้ประชากรจำนวน 38 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจำนวน 1 ฉบับ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 สังเกตพฤติกรรมการใช้ Facebook ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษาในด้านต่างๆ โดยดูจากพฤติกรรมในห้องเรียนและพฤติกรรมทางออนไลน์ผ่าน Facebook โดยเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่เปิดการเรียนการสอนจนถึงวันปิดการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 2/2556 เป็นเวลา 1 ภาคเรียน

2.2 นำแบบสอบถามไปให้นิสิตระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 355142 การออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา ในภาคเรียนที่ 2/2556 สาขาภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ จำนวน 38 คน โดยแจกแบบสอบถามไปให้กับนิสิตหลังจากที่สิ้นสุดการเรียนการสอนในรายวิชาแล้ว

2.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมานำมาประมวลผลและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัย

2.4 นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตมาเขียนสรุปในเชิงบรรยาย

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับประมวลผลข้อมูลทางสถิติ SPSS (SPSS for Windows) โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อและรายด้าน พร้อมทั้งเสนอข้อมูลในตารางประกอบคำบรรยาย โดยได้กำหนดเกณฑ์ประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	เท่ากับ 5
มาก	เท่ากับ 4
ปานกลาง	เท่ากับ 3
น้อย	เท่ากับ 2
น้อยที่สุด	เท่ากับ 1

จากนั้นกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าของคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจง ความถี่ และค่าร้อยละ 2) ทำแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับความคิดเห็น 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของ นิสิตระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ 4) กรณีคำถามปลายเปิด ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ จากแบบสอบถาม ปลายเปิด จะใช้วิธีการสรุปความ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของ นิสิตระดับปริญญาตรีสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ที่มีต่อการใช้ Facebook ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา

จากการสอบถามความคิดเห็น พบว่า นิสิตสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการใช้ Facebook ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$, S.D.= .53) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การใช้ Facebook ในติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนทำให้เกิดความใกล้ชิด คู่สนทนากับอาจารย์ผู้สอนมากขึ้น ($\bar{x} = 4.24$, S.D.=.79) รองลงมาคือ การเรียนโดยใช้ Facebook ทำให้นิสิตมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันกับเพื่อน ($\bar{x} = 4.21$, S.D.= .70) เท่ากับ นิสิตนำข้อเสนอแนะ งานผ่าน Facebook ไปใช้ในการปรับปรุงผลงานของตนเองให้ดีขึ้น ($\bar{x} = 4.21$, S.D.=.58) และการเรียนโดยใช้ Facebook ช่วยในการเสนอแนะงานทำให้ลดเวลาในนำเสนองานในชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.18$, S.D.= .80 ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำสุด 3 ลำดับแรก คือ การเรียนโดยใช้ Facebook ทำให้นิสิตเข้าใจบทเรียนได้ดี จำได้นาน ($\bar{x} = 3.50$, S.D.= .83) รองลงมาคือ นิสิตต้องการเรียนด้วยการเรียนโดยใช้ Facebook และใช้ในการเสนอแนะ งานอีกในโอกาสต่อไป ($\bar{x} = 3.79$, S.D.= .91) และนิสิตมีความพึงพอใจในรูปแบบการเสนอแนะงานผ่าน Facebook ระดับใด ($\bar{x} = 3.82$, S.D.= .73) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของ นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ โดยการตอบแบบสอบถามแบบปลายเปิด

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตในการนำ Facebook ประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน พบว่า นิสิตมีความเห็นว่า Facebook สามารถประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้โดยใช้สำหรับเป็นพื้นที่สำหรับส่งงาน ส่งไฟล์ภาพ แบ่งปันข้อมูลและข้อคิดเห็น และเป็นศูนย์กลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นจาก นอกจากการใช้ Facebook ในการส่งงานแล้ว ยังสามารถใช้สนทนาระหว่างนิสิตด้วยกัน ใช้ติดต่อสื่อสารด้านการเรียนการสอน ใช้เป็นพื้นที่แสดงออก และรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร แหล่งความบันเทิง สามารถใช้เป็นพื้นที่ในการ upload และ download ไฟล์ต่างๆ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นจากคำถามข้อที่ 3 ในการเรียนการสอนนอกจากใช้ Facebook แล้ว นิสิตคิดว่าควรใช้ social network อะไรมาช่วยเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อีกว่า นิสิตมีความเห็นว่า ในการเรียนการสอนนอกจากใช้ Facebook แล้ว ควรใช้ Social network อื่นมาช่วย ได้แก่ Line, Skype, Twitter, Youtube และ Instagram

ผลการสังเกตพฤติกรรมการใช้ Facebook

1. นิสิตได้มีการพฤติกรรมในการปรับแก้ไขผลงานมากขึ้น พร้อมทั้งจะส่งผลงานที่แก้ไขตลอดเวลา ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ โดยเฉพาะสามารถส่งแก้ไขผลงานได้โดยไม่ต้องสิ้นเปลืองวัสดุหรือทรัพยากรอื่น เพื่อให้เกิดความพึงพอใจก่อนที่จะนำไปใช้จริง
2. นิสิตมีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานเพิ่มมากขึ้น เมื่อผู้สอนเสนอแนะแล้วทำให้ผู้เรียนสามารถนำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปปรับปรุงแก้ไขผลงานและส่งผลให้ผลงานมีคุณภาพดีขึ้นตามลำดับ
3. ช่วยลดเวลาในการนำเสนอในห้องเรียน ทำให้สามารถนำเวลาในห้องเรียนไปใช้ในการสอนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้มากขึ้น

4. นิสิตมีความกระตือรือร้นในการส่งงานมากขึ้น

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ที่มีต่อการใช้ Facebook ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา

จากการสอบถามความคิดเห็น พบว่า นิสิตสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการใช้ Facebook ในการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$) เนื่องมาจากคุณสมบัติของ Facebook ที่สามารถเอื้ออำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารได้ทุกที่ทุกเวลาในรูปแบบข้อความ ข้อความ ภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว หรือที่เรียกว่า มัลติมีเดีย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนดา คุณสนอง (2553) ได้ทำวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิสต์บนเครือข่ายสังคม เรื่องการเขียนโปรแกรม ภาษาซี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การใช้ Facebook ในติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนทำให้เกิดความใกล้ชิด ค้นคว้ากับอาจารย์ผู้สอนมากขึ้น ($\bar{x} = 4.24$) รองลงมาคือ การเรียนโดยใช้ Facebook ทำให้นิสิตมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันกับเพื่อน ($\bar{x} = 4.21$) เท่ากับนิสิตนำเสนอแนะงานผ่าน Facebook ไปใช้ในการปรับปรุงผลงานของตนเองให้ดีขึ้น ($\bar{x} = 4.21$) และการเรียนโดยใช้ Facebook ช่วยในการเสนอแนะงานทำให้ลดเวลาในนำเสนองานในชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.18$) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับแรก คือ การเรียนโดยใช้ Facebook ทำให้นิสิตเข้าใจบทเรียนได้ดีจำได้นาน ($\bar{x} = 3.50$) เนื่องจากผู้เรียนสามารถทบทวนสิ่งที่ทำและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนและอาจารย์ได้ตลอดเวลา ได้รับประสบการณ์ตรงจากการปรับปรุงผลงาน รองลงมาคือ นิสิตต้องการเรียนด้วยการเรียนโดยใช้ Facebook และใช้ในการเสนอแนะ งานอีกในโอกาสต่อไป ($\bar{x} = 3.79$) และ นิสิตมีความพึงพอใจในรูปแบบการเสนอแนะงานผ่าน Facebook ระดับใด ($\bar{x} = 3.82$) ตามลำดับ ดังที่งานวิจัยของ เข็มชาติ พงษ์พาน (2554)

ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก เรื่องการสร้างสูตรและฟังก์ชันในการคำนวณรายวิชาการใช้โปรแกรมตารางงาน ผลการศึกษาพบว่าประสิทธิภาพของระบบการเรียนการสอนบน Facebook (E1/E2) มีค่า 84.83/81.78 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการใช้ระบบสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ควรนำระบบดังกล่าวมาใช้ในรูปแบบของการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

ความคิดเห็นของนิสิตที่ได้เสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ Facebook

นิสิตส่วนใหญ่ควรมีการนำ Facebook มาประยุกต์ใช้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบอื่น เช่น Twitter, YouTube เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของการเรียนการสอน และควรมีการใช้ศักยภาพของ Facebook ร่วมกับวิธีการเรียนการสอนรูปแบบอื่นๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ดังนั้นที่ Meishar-Tal, Hagit และคณะ (2012) ได้วิจัยเรื่อง Facebook Groups as LMS: A Case Study การวิจัยนี้อธิบายการใช้เฟสบุ๊คเป็นเครื่องมือช่วยในระบบจัดการการเรียนการสอน (LMS) และวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ใช้เฟสบุ๊คเข้าช่วยและกลุ่มที่ใช้ LMS แบบปกติ โดยการใช้เฟสบุ๊คสร้างกลุ่มเป็นเว็บไซต์สำหรับรายวิชา ทำหน้าที่เป็นพื้นที่ส่งผ่านเนื้อหา และ รักษาการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ผลวิจัยจากแบบประเมินตนเองและภาพสะท้อนจากผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนมีความพอใจต่อการเรียนโดยใช้เฟสบุ๊ค และมีความต้องการจะใช้กลุ่มที่สร้างขึ้นนี้ในรายวิชาต่อไปและ De Villiers, M. R. และคณะ (2013) ได้ทำการวิจัยเรื่อง Evaluation of a Collaborative Learning Environment on a Facebook Forum ที่พบว่าเฟสบุ๊คทำหน้าที่ได้ดีในฐานะสิ่งแวดล้อมสำหรับการเรียนรู้แบบร่วมมือ (collaborative learning) แต่ไม่สามารถรวมเอาสิ่งแวดล้อมแบบ web 2.0 สำหรับการทำงานแบบร่วมมือไว้อย่างครบถ้วน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

การสังเกตพฤติกรรมการใช้ Facebook จะช่วยทำให้ครูผู้สอนทราบถึงพฤติกรรมหรือผลกระทบจากการใช้ Facebook ได้มากขึ้น แต่การสังเกตพฤติกรรมมีเวลาการสังเกตเพียง 1 ภาคการศึกษาผลที่ได้ไม่สามารถตัดสินพฤติกรรมบางอย่างที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้นถ้าสามารถสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นระยะเวลานานกว่านี้ จะทำให้ได้ผลที่มีความหลากหลายและเป็นประโยชน์เพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยโดยนำ Facebook ใช้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์รูปแบบอื่นๆ เช่น Line, Skype, Twitter, Youtube และ Instagram เพื่อส่งเสริมศักยภาพในการเรียนการสอนและเอื้ออำนวยในการเรียนของนิสิตให้มากขึ้น

2.2 ควรรนำ Facebook ประยุกต์ใช้ร่วมกับวิธีการเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ ที่สอดคล้องกับการเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและสังคมออนไลน์ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้สะดวกในการเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลาและเรียนรู้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เข็มชาติ พงษ์พาน. (2554). การพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสังคมออนไลน์เฟสบุ๊ค เรื่องการสร้างสูตรและฟังก์ชันในการคำนวณรายวิชาการใช้โปรแกรมตารางงาน. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ.
- ทัศนิตา คุณสนอง. (2553). การจัดการเรียนการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิสต์บนเครือข่ายสังคม เรื่องการเขียนโปรแกรม ภาษาซี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ.
- ธัญวัฒน์ กาบคำ. (2555). สังคมออนไลน์ (Social Media) คืออะไร. สืบค้นเมื่อ 17 กรกฎาคม 2555, จาก <http://krunum.wordpress.com/2010/06/02/social-network>
- Meishar-Tal, H., Kurtz, G. and Pieterse, E. (2012). Facebook Groups as LMS: A Case Study. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 13(4), 33-48.
- M. R. de Villiers, and Marco Cobus Pretorius. (2013). Evaluation of a Collaborative Learning Environment on a Facebook Forum. *Electronic Journal of Information Systems Evaluation*, 16(1), 58-72.
- Poore, M. (2013). *Using social media in the classroom: a best practice guide*. London : SAGE.